

Стовповський Іван Тихонович

Я, Стовповський Іван Тихонович народився 7 жовтня 1937 року в селі Сергіївці Солонянського району Дніпропетровської області; був п'ятою за віком дитиною в сім'ї колгоспника.

Мої батьки працювали в колгоспі «Добробут»: батько – ветеринарним лікарем, а мати – на різних колгоспних роботах. Матеріальний стан у сім'ї був задовільний. Мої старші брати і сестри ходили в школу. У країні та сім'ї був мир і дружба, але прийшла страшна війна 1941 року.

Батько евакуював худобу колгоспу на схід. Моя старша сестра, 1921 року народження, добровольцем пішла на фронт. Була медсестрою. Мій старший брат, 1923 року народження, мав вади зі слухом, у діючу Червону Армію не взяли. Зате німці після окупації Сергіївки за допомогою та підказки поліцаїв примусово «угнали» його в Німеччину. Інший брат, 1926 року народження, під час окупації переховувався, а коли Радянська Армія громила німецьких фашистів, звільнила в 1943 році наше село, добровольцем разом з батьком (на той час він теж прибув додому) пішов на фронт. Цей факт я часто згадую, як я разом із мамою їх випроводжав.

Під час окупації німці та поліцаї панували в селі: забирали худобу, курей, молоко, цькували їхніх собак (вівчарок) на нас, пацанів. До школи ніхто не ходив, бо вона була закрита. Наш учитель, Буштрук Юхим Климович, теж пішов на фронт влітку 1941 року.

Друга моя сестра, 1930 року народження, до війни ходила в 4-й клас, а під час окупації була вдома і тільки тоді, як звільнили наше село Сергіївку, пішла в школу переростком. І це не тільки вона, таких в селі було багато. Тому у повоєнних класах в одній кімнаті навчались діти із різницею у віці в 4 – 5 років.

До війни у нашому селі було електричне світло, телефон, радіо, а за час окупації німецькі солдати поспилювали електричні та радіофікаційні стовпи на дрова, залишився тільки дріт.

У жовтні місяці 1943 року, коли Радянська Армія, форсувавши Дніпро, гнала фашистів на Захід, бойові частини німців вийшли із нашого села, щоб зайняти позиції на передовій. На той час у селі перебували тільки солдати німецьких тилових частин.

Люди чули близький гул нашої артилерії. Наші матері казали нам, пацанам, що завтра придуть наші солдати. Ми на радіощах пішли в посадку гратись у «війну». Ми - це я, 1937 року народження, та мої товариші - Толя Заруденський і Володя Лещенко, 1930 року народження. Понад посадкою була дорога, вздовж якої валялись поламані телефонні стовпи із дротом.

Біля нашого сховища на легкому мотоциклі на великій швидкості гасав німецький зв'язковий із Сергіївки до Солоного. За час нашої гри він проїжджав туди й назад разів п'ять. Хтось із хлопців сказав: «Давайте перегородимо йому дорогу дротом...».

Так ми і зробили. Коли він повертався із Солоного, то і попався в цей дріт, мотоцикл декілька разів перевернувся, а зв'язківець, мабуть, вбився.

Ми перелякалися, швидко утекли по своїх домівках. Уже вечоріло...

Удома Толя Заруденський сказав своїй матері, яким способом ми вбили німця. Мати взяла його і ще двох менших своїх синів та корову і вночі пішли навпрошки в село Дніпрельстан.

На наше велике щастя, німця того ніхто особливо не шукав, бо в ту ж ніч загарбники із села втекли під натиском наших військ, а вранці в наше село ввійшли воїни Радянської Армії. Вони наздогнали німецьку пересувну кухню і привезли її до нашого двору разом із полоненими поварами. Наші солдати пригощали макаронами односельців, які до часу визволення сиділи в погребях, бо в хатах розмістились німецькі солдати.

У жовтні 1943 року наше село повністю звільнили від фашистів, розпочалися мирні дні, хоч до кінця війни був ще надзвичайно довгий шлях. У сільські домівки часто приходили «похоронки» із фронтів.

Не минула сумна звістка й нашу оселю - на мого брата прийшло аж дві таких «похоронки». Сльози горя змінилися сльозами радості, коли він у 1945 році прийшов додому, хоча й став на війні інвалідом.

Поступово у нашому селі налагоджувалось мирне життя. У 1944 році я пішов у перший клас відбудованої сільської школи. Післявоєнні роки були тяжкими, люди голодували, в 1947 році прийшлося пухнути від голоду і мені. Люди їли лободу, товкли курай і пекли з цього «борошна» «млинці»; не гидували ніякою живністю - їли й ховрахів, та від голоду не вмирали, бо їли «підножний корм»...

У 1952 році закінчив навчання у Сергіївській семирічці. У цьому ж році, восени, став учнем 8 класу Широчанської середньої школи. На той час у цьому навчальному закладі навчалось близько 900 учнів. Так, лише нас, восьмикласників, було 2 класи, у кожному із яких навчалось по 48 чоловік.

На все життя запам'ятав як один із найбільш світлих днів у моєму житті дату прийому мене до лав Всесоюзної Ленінської комуністичної спілки молоді - 23 грудня 1952 року. Номер мого комсомольського квитка №40269770 пам'ятаю й нині.

У 1955 році завершив навчання у середній школі та здійснив мрію моїх батьків - поступив на навчання до Дніпропетровського технікуму фізичної культури. Два роки навчання пролетіли, як одна мить. Разом із дипломом учителя фізичної культури отримав повістку на призов до лав Радянської Армії.

Три роки віддав військовій справі. Після курсу молодого бійця закінчив сержантську школу, служив на території Угорської Народної Республіки у непрості дні, потім оберігав спокій у Кутаїсі (Грузинська Радянська Соціалістична Республіка) у складі військової частини 32761.

Військову справу полюбив на все життя, служив добре. Закінчив службу в 1960 році у званні старшого сержанта на посаді заступника командира взводу артилерійської батареї. Нагороджений нагрудним знаком «Отличник Советской Армии и ВМФ», відзначений грамотами, подяками, які й дотепер зберігаються у мене.

Коли навчався у технікумі, служив у лавах Радянської Армії, серйозно займався спортом, брав участь у різних змаганнях із легкої атлетики, боротьби, важкої атлетики. Свого часу виборов чемпіонство із важкої атлетики у Закавказькому військовому окрузі.

Після демобілізації працював із 1960 по 1962 рік у Військовій середній школі учителем військової підготовки і фізичним керівником. Із 1962 року й по сьогодні (2009 рік) навчаю учнів у Солонянській середній школі №1. З 1961 по 1967 роки навчався заочно у Криворізькому державному педагогічному інституті за спеціальністю вчитель хімії та біології.

Працював на посаді учителя фізичної культури, військового керівника, заступника директора школи з адміністративно-господарської роботи. Маю вищу кваліфікаційну категорію, педагогічне звання «Старший учитель». Нагороджений знаком «Відмінник народної освіти Української Радянської Соціалістичної Республіки», Почесним знаком Центрального Комітету Добровільного товариства сприяння армії, авіації та флоту, багатьма грамотами. Але найбільшою нагородою для себе вважаю життєве становлення не однієї сотні моїх випускників, які із гідністю проносять через своє життя знання, уміння та навички, отримані у школі, у тому числі й на заняттях із військово-патріотичного виховання. Частина моїх випускників пройшли також через «гарячі» точки – Кубу, Анголу, Ефіопію, В'єтнам, Чорнобиль... А Славко Кремень віддав своє молоде життя, виконуючи інтернаціональний у гірській країні – Афганістані. Тому на заняттях у школі й у позанавчальний час, готуючи юнаків до захисту Вітчизни, переконую їх, у тому числі й на власному досвіді, що ніщо так не цінується, як мирне небо над головою; тому справжній чоловік повинен бути готовим на все, щоб зберегти чисту небесну блакить.

Ці ж якості виховав у своєму синові Володимирі (1964 року народження) та доньці Олені (1971 року народження), а зараз прищеплюю й трьом онукам – Андрію, Сергію, Ірині.

Фотогалерея

Випускники 1955 року
(Широчанська середня школа)

Студент Дніпропетровського технікуму фізичної культури

Призовник

На вогневій позиції

Сержант Радянської Армії

Військово-патріотична гра «Зірниця»

На уроці допризовної підготовки юнаків

Почесний гість школи - генерал Гудімов А.М.

Спортивні змагання до Дня Перемоги

День визволення Солоного

Змагання на Кубок пам'яті Г.В.Лобаня

Команда молодості нашої

Старти надій

Ксерокопії нагород

